

College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Utrecht
t.a.v. dhr. H.P. van Essen en mw. H.G.J. Bruins Slot
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Betreft: Zienswijze op ontwerp Omgevingsvisie Provincie Utrecht; verzoek tot aanpassing.

28-10-2020

Geachte heer van Essen en mevrouw Bruins Slot,

Eind januari 2020 hebben wij als burgerinitiatief Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht schriftelijk gereageerd op het concept-ontwerp voor de Omgevingsvisie van de Provincie Utrecht. We hebben in onze brief van 29 januari 2020 aangegeven het bijzonder op prijs stellen als u in de Omgevingsvisie zichtbaar wilt maken dat de Provincie Utrecht en Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht *“samen optrekken om de kwaliteit van onze leefomgeving te verbeteren”*.

Wij delen de ambities van de provincie zoals die zijn beschreven in paragraaf 4.6: Levend landschap, erfgoed en natuur. Dit betreft ook de ambitie om het verhaal van de provincie nog completer te maken door nieuwe aardkundige monumenten te benoemen (blz. 103). Graag vernemen wij welke monumenten dit betreft en wanneer dit gaat gebeuren.

Wij zijn verheugd over de volgende zinsnede in paragraaf 4.6: “De provincie waardeert de inspanningen van het burgerinitiatief om te komen tot een UNESCO Global Geopark dat de Heuvelrug en de waterrijke gebieden aan weerszijden omvat.” Wij begrijpen hieruit dat u het met ons eens bent dat ons burgerinitiatief een bijdrage levert aan het realiseren van de ambities die u schetst onder het kopje ‘Aantrekkelijke landschappen’:

- 2050: Bij ontwikkelingen is voortgebouwd op de kernkwaliteiten van onze karakteristieke landschappen. Aardkundige waarden zijn zichtbaar in het landschap.
- 2030: Bestaande en nieuwe aardkundige monumenten vertellen het verhaal van het aardkundig erfgoed en dragen bij aan de recreatieve beleving van het landschap.

De kernactiviteiten van het Geopark sluiten naadloos aan bij deze ambities. Wij willen benadrukken dat een Geopark geen nieuwe wet- en regelgeving vereist. De UNESCO-kwalificatie Geopark op zich zet (anders dan bijvoorbeeld UNESCO Werelderfgoed) het Geopark niet ‘op slot’ voor planologische ontwikkelingen als woningbouw of energietransitie. Wel is het de bedoeling dat de kwalificatie als Geopark zal bijdragen aan een grotere zorgvuldigheid bij afwegingen rond planologische ontwikkelingen.

Daarnaast komt de gedachte bij ons op dat de ‘corona-crisis’ tot bezinning leidt, in die zin dat men meer aandacht en waardering krijgt voor natuur en landschap in de eigen omgeving. Het Geopark kan en zal daar een belangrijke bijdrage aan leveren.

Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht: nadruk op samenhang

De meerwaarde van het Geopark-initiatief betreft vooral het karakter van een burgerinitiatief en het benadrukken van de samenhang tussen aardkundige waarden, cultuurhistorie en natuur. Vanuit die invalshoeken beoogt het Geopark-initiatief bij te dragen aan duurzame ontwikkeling van het gebied.

Het beoogde UNESCO Geopark bestrijkt niet alleen de Heuvelrug en het Gooi, maar ook de waterrijke gebieden aan weerszijden: de Vechtstreek, de Kromme Rijnstreek en het Eemland. Bijzondere aandacht is er in het Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht voor de betekenis van water. Dat is ook de kracht van de nominatie bij UNESCO. De waterrijke gebieden aan weerszijden van de stuwwallen van Gooi en Utrechtse Heuvelrug zijn wereldwijd van betekenis. Dat komt onder andere tot uitdrukking in de samenwerking met de waterschappen in het werkgebied van het Geopark. Wij zien dan ook kansrijke aanknopingspunten tussen het Geopark-initiatief en de samenwerkingsverbanden die de Omgevingsvisie schetst op het terrein van water, zoals de Blauwe agenda van het 'Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug'. De ontwikkelingen van het Geopark en het Nationaal Park kunnen elkaar versterken.

Op weg naar UNESCO-kwalificatie

Inmiddels kent het Geopark Heuvelrug - Gooi en Vecht zo'n vijftig partners en sympathisanten. Dit zijn organisaties die de ambitie om het Geopark gekwalificeerd te krijgen een warm hart toedragen en daartoe waar mogelijk met ons samenwerken. De aard van de partners en sympathisanten is heel divers. Ze zijn actief op het terrein van aardkunde, natuurbescherming, landbouw, waterbeheer, cultuurhistorie, educatie en toerisme.

Er zijn momenteel wereldwijd 147 Geoparken in 41 landen. Nederland kent één Geopark met UNESCO-kwalificatie: De Hondsrug. Het tweede of derde Geopark zal waarschijnlijk het Vlaams-Nederlandse initiatief Schelde Delta worden. Geopark De Hondsrug wordt gesteund en mede mogelijk gemaakt door de provincie Drenthe; het initiatief Schelde Delta wordt omarmd en mede mogelijk gemaakt door de provincies Zeeland en Noord-Brabant. Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht kan het tweede of derde Geopark in Nederland worden. Om het Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht verder te operationaliseren en kans te maken op UNESCO-erkenning is, naast onze vrijwilligers, extra inzet van professionele deskundigheid nodig. Zonder financiële bijdrages van de provincie(s) gaat dat niet lukken.

Geopark en Provinciale Omgevingsvisie

Wij willen nogmaals benadrukken dat wij het zeer op prijs stellen dat u in de ontwerp-Omgevingsvisie uw waardering uitspreekt voor het burgerinitiatief Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht. Om tot een UNESCO-nominatie te komen, is echter meer nodig.

Om ons Geopark mogelijk te maken vragen wij u in de definitieve Omgevingsvisie op te nemen:

"De provincie waardeert en ondersteunt het burgerinitiatief en stippelt samen met Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht een route uit met de intentie te komen tot een breed gedragen aanvraag voor kwalificatie van het beoogde gebied tot Unesco Geopark."

Bij voorbaat dank voor uw inzet en wijsheid bij het vaststellen van de tekst van de Omgevingsvisie.

Hoogachtend,

namens het burgerinitiatief Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht,

Marc Hofstra,
voorzitter

Tel. 06-22485608
marchofstra1@gmail.com